

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Soukromá základní škola a mateřská škola, Úlibice, okres Jičín

Platný od 1.9.2021

Poslední aktualizace ke dni 31.8.2021

verze: 4

č.j.: SZSMS/ULI/75/2021

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Obsah

1. Identifikační údaje o škole.....	4
1.1. Název školního vzdělávacího programu:.....	4
2. Obecná charakteristika školy.....	5
2.1. Budova školy:.....	5
2.2. Charakteristika třídy:.....	5
3. Podmínky vzdělávání.....	6
3.1. Věcné podmínky	6
3.2. Životospráva	6
3.3. Psychosociální podmínky a adaptace.....	7
3.3.1. Adaptační plán.....	7
3.4. Organizace	8
3.5. Řízení mateřské školy	9
3.6. Personální a pedagogické zajištění.....	10
3.7. Spoluúčast rodičů.....	10
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.8.1. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	11
3.8.2. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	11
3.8.3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	11
3.8.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	12
3.8.5. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	12
3.8.6. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	12
4. Organizace vzdělávání.....	13
4.1. Kritéria pro přijímání dětí	13
4.2. Distanční vzdělávání dětí v povinném předškolním vzdělávání.....	13
5. Charakteristika vzdělávacího programu	14
5.1. Zaměření školy a cíle vzdělávacího programu.....	14
5.2. Cíle předškolního vzdělávání.....	15
5.3. Specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce	16
5.4. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	16
5.4.1. Průběh vzdělávání dětí nadaných	17
5.4.2. Průběh vzdělávání dětí od 2 do 3 let.....	17
6. Vzdělávací obsah	18
6.1. Integrované bloky	18
6.2. Doplnující aktivity a projekty	40
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika	42
7.1. Oblasti autoevaluace	42

7.2.	Plán evaluační činnosti a pedagogické diagnostiky	42
7.3.	Plán kontrolní činnosti.....	43
8.	Příloha č.1	45
8.1.	Preventivní program	45
8.2.	Pravidla třídy	46

1. Identifikační údaje o škole

1.1. Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Každý z nás je jedinečný“

	Soukromá základní škola a mateřská škola, Úlibice, okres Jičín
ulice, č.p.:	Úlibice 53
PSČ, město:	507 07, Úlibice
ředitelka:	Mgr. Jana Vávrová
e-mail:	ms.ulibice@centrum.cz
webové stránky školy:	https://skola-ulibice.webnode.cz
datová schránka:	b2yiks7
kontakt:	731 968 751
ŠJ- výdejna	727 828 431
právní forma:	školská právnická osoba
RED-IZO:	691009473
IZO MŠ :	181079097
IZO jídelny:	181079101
IČO:	05141265

1.2. Zřizovatel školy a ředitelka školy:

Mgr. Jana Vávrová, Sobčice 56, 508 01 Hořice

1.3. Zpracovatelé programu:

Mgr. Jana Vávrová
Jitka Kulhánková – učitelka MŠ
Petra Lufínková – učitelka MŠ, školní asistent MŠ

1.4. Kapacita mateřské školy:

Kapacita MŠ: 15 míst

1.5. Provoz mateřské školy:

Provoz MŠ: 6,00 – 17,00 hodin (provoz školy se odvíjí dle potřeb rodičů)

1.6. Zaměstnanci MŠ:

Pedagogičtí: 2
Nepedagogičtí: 1

1.7. Počet tříd: 1

Razítko:

Podpis:

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Budova školy:

Škola se nachází ve středu obce v těsné blízkosti kostela. Dále se v budově nachází obecní úřad a knihovna. Mateřská škola je umístěna v patrové budově, postavené v roce 1888. Nyní je po celkové rekonstrukci (oprava vnitřních prostor, výměna oken, stropů, elektroinstalace, zateplení, rekonstrukce venkovního pláště budovy). Vstup do školy je zabezpečen elektronickým čipovým systémem.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.

Škola sdružuje: **Mateřskou školu**
kapacita 15 dětí, 2 pedagogičtí zaměstnanci a 1 provozní zaměstnanec

Školní jídelnu – výdejnu
s kapacitou 43 stravovaných
Základní školu a školní družinu
s kapacitou 28 žáků 1.-5. ročníku
(kapacita ŠD je 18 žáků)

Jsme malotřídní venkovská škola. Máme blízko k přírodě a vesnickým tradicím. Většina činností je výrazně propojena se školou základní, školní družinou a životem obce i regionu, ve kterém žijeme. Pořádanými akcemi udržujeme staré zvyky a současně reagujeme na současné dění. Snažíme se v dětech vypěstovat pocit sounáležitosti ve vztahu k obci i k lidem, s nimiž se zde setkávají.

Obec je obklopena krásnou přírodou, nachází se na samém okraji Českého ráje. Toho využíváme k častým vycházkám do okolí školy. Děti mají možnost rozeznávat a určovat známé vrchy v okolí počínaje zříceninou hradu Kumburk přes Bradlec, Tábor, Zebín až k Veliši. Za opravdu jasného počasí jsou zřetelně vidět i obě věže zříceniny hradu Trosky.

V areálu školy se nachází velká zahrada s pískovištěm, průlezkami, domeček na hračky a sportovní nářadí a náčiní, pergola, hasičská klubovna a dvě hřiště. Jedno s asfaltovým povrchem a druhé s umělým trávníkem. Hned za areálem se nachází ovocný sad, malá vinice, pole a les.

2.2. Charakteristika třídy:

Prostory MŠ se v současné době nacházejí v přízemí (botník), mezipatře (sociální zařízení a šatna) a v 1. patře budovy (třída a jídelna- výdejna). Jedním z našich cílů je úzká spolupráce a propojení se školou základní (1.-5. ročník ZŠ), která zajišťuje plynulou návaznost předškolního a základního vzdělávání, nestresující přechod mezi mateřskou a základní školou. Cíle jsou naplňovány např. společným vystupováním dětí MŠ a ZŠ na akcích pro veřejnost – „Vítání občánků“, „Rozsvěcení vánočního stromu“, „Vánoční zpívání v kostele“, „Vystoupení ke Dni matek“, „Rozloučení s předškoláky“, pořádáním společných akcí – „Drakiáda“ apod. Spolupráce je dále naplňována návštěvami dětí v ZŠ, děti z MŠ mají možnost nahlédnout do tříd a pozdravit prvňáčky, kteří navštěvovali MŠ, znát budoucí paní učitelku, navštívit výuku. Budoucí paní učitelka má aktuální přehled o vývoji všech potencionálních žáků. I v zájmu základní školy je podporovat spolupráci s mateřskou školou, aby děti přicházející do 1. třídy měly dostatečné vědomosti a dovednosti a tato změna jim nepůsobila adaptační potíže.

Třídou tvoří jedna prostorná místnost, do které se vchází z jídelny. Třída je vybavena nábytkem, hračkami, didaktickými pomůckami, dětskou kuchyňkou, místem pro odpočinek, magnetickou tabulí, kontejnery se stavebnicemi, knihovničkou, projektovým plátnem, dataprojektorem, JBL reproduktorem.

V jídelně se nacházejí čtyři stolečky se zaoblenými rohy pro stolování a pro praktické a výtvarné činnosti (čtyři výškové kategorie). Těž zde jsou police na výtvarné pomůcky (Děti mají volně k dispozici pomůcky k tvořivým činnostem papíry, pastelky, voskovky, lepidla, nůžky,... Mohou si tak po celý den samovolně rozvíjet jemnou motoriku a fantazii.), šanony na portfolia dětí, elektrické piano, kytara, notebook a tiskárna s kopírkou. Dvě tabule slouží nejen k názorným obrázkovým ukázkám, ale i na možnost rozvoje grafomotoriky. Je zde umístěn i ták s hrnečky pro pravidelný pitný režim.

Hlavním cílem je usnadnit dětem přechod z rodinné výchovy do kolektivu, a to vlídným, milým a laskavým přístupem. Rozvíjíme dětskou osobnost, vedeme k samostatnosti a ohleduplnosti, ke zdravému životnímu stylu, snažíme se vytvářet bezkonfliktní atmosféru s důrazem na kamarádské vztahy mezi dětmi.

Dětem však ponecháváme dostatek prostoru pro jejich individuální aktivity a postupně usilujeme o to, aby aktivity řízené a spontánní byly vzájemně provázané.

Pro odpočinek využíváme hernu. Všechny děti mají k dispozici matrace s ložním prádlem. Po obědě odpočívají, relaxují a poslouchají pohádku všechny děti. Pro ty, které nespí (převážně předškoláci) je připraven tzv. nespavý režim - činnosti v jídelně (rozvoj předmatematických, logopedických a jazykových dovedností- využíváme i místní knihovnu v přízemí školy, grafomotoriky, míčkování, výtvarného kroužku, zájmové kroužky- flétna, keramika, volná hra...).

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Snahou je vybavení školy maximálně přizpůsobit potřebám dětí. Barevnost a uspořádání interiéru vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Na dveřích při vstupu do jídelny a v šatně visí informační letáky, sloužící jako informační zdroj pro rodiče i zaměstnance. Na výzdobě celé školy se podílejí svými pracemi především děti. Dětský nábytek, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, estetické a bezpečné. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Je potřeba průběžně obnovovat a doplňovat. Hračky, pomůcky, náčiní si mohou děti samostatně brát. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Na budovu školy navazuje zahrada a dvě hřiště. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy.

3.2. Životospráva

Vnitřní řád školní jídelny- výdejny určuje intervaly mezi podávanými jídly. V MŠ se připravují pouze dopolední a odpolední svačiny. Oběd je dovážen z vývařovny při MŠ Valdice. Na základě studia alternativních způsobů stravování postupujeme v souladu se zásadami správné výživy. Rodičům jsou předkládány jídelní lístky, aby mohli přizpůsobit přípravu stravy i v domácím prostředí. Vždy je respektována individuální potřeba dětí v množství přijímání potravin a nechuti k některým jejím druhům.

Děti jsou vedeny ke spoluúčasti na přípravě stolování. Dítě může volit nápoj z jídelního lístku. Po celý den je zajištěn pitný režim.

Jídlo je podáváno přibližně v těchto intervalech:

- dopolední svačina 9:00 – 9:30
- oběd 12:00 – 12:30
- odpolední svačina 14:15 – 14:45

Děti mají dostatek volného pohybu po dobu celého pobytu ve škole.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí.

3.3. Psychosociální podmínky a adaptace

Nejdůležitějším cílem činnosti MŠ a jejich zaměstnanců je vytvoření takového prostředí, které poskytuje dětem pocit bezpečí, lásky a sounáležitosti, které je zárukou vzájemné důvěry, tolerance, podpory a pomoci. Budovat takové prostředí, jež položí základy osobnosti s vysokou sebeúctou a sebedůvěrou. Osobnosti, která je schopna na základě sebezpřijetí plně respektovat své okolí, komunikovat, hledat společná řešení, spolupracovat. Zajistit maximální vyváženost práv a povinností dětí i zaměstnanců. Jakékoli projevy podceňování či zesměšňování jsou naprosto nepřijatelné. Děti se podílejí na tvorbě pravidel soužití, které vedou k vytvoření dobrých vztahů, porozumění a přátelství. Musí být všemi respektována. Mezi učitelkou a dítětem je výhradně partnerský vztah, v dítěti je podporován nárok na vlastní názor. V MŠ je nastaven flexibilní rytmický řád dne umožňující přizpůsobení momentálním potřebám, aktuální situaci. Se zvyšujícím se věkem dítěte je kladen důraz na jeho účast při všech nabízených aktivitách. Formy a metody vzdělávání na naší škole zaručují přirozený zájem dítěte o toto dění. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situaci.

3.3.1. Adaptační plán

Čas potřebný k adaptaci závisí na věku, neuropsychickém vývoji a na celkovém přístupu dospělých – rodičů i učitelek. První týden jsou ráno ve třídě obě třídní učitelky, proto je možno přebrat dítě od rodičů a zároveň si s nimi promluvit v šatně. Dítě si tak také současně zvyká na obě paní učitelky.

- První den přijďte do školky mezi sedmou a osmou hodinou.
- V šatně (mezipatro) dohlédněte na převléknutí svého dítěte- na jeho místě – označeném značkou (v přízemí se jen přezuje).
- V šatně se s dítětem rozlučte a ujistěte ho, že pro něj brzy přijdete.
- Předejte dítě učitelce a počkejte za dveřmi na jeho reakci.
- Při vyzvedávání se domluvíme, jak proběhne další den.
- Postupně děti zůstávají na svačinu, oběd, na spaní.
- Vyhradte si na zvykání dostatek času, zapojte celou rodinu.

Obvyklá doba adaptace je 6–8 týdnů.

3.4. Organizace

Provoz školy je od 6:00 – 17:00 hod. (dle aktuální potřeby rodičů), děti se schází a rozchází ve třídě. Přímá výchovná práce je v týdenním cyklu rozvržena nerovnoměrně z důvodu efektivního využití pedagogického potenciálu v době intenzivní práce s dětmi.

Převážnou část dne (dopoledne i odpoledne) si děti volí aktivity dle vlastních potřeb. Děti volí ze vzdělávací nabídky, která je organizována individuálně, skupinově či frontálně. Je maximálně respektováno soukromí, bezpečí a klid dětí.

K dopolednímu pobytu venku je využíváno okolí a zahrada školy. Dle aktuálního počasí absolvují děti pobyt venku též v dopoledních hodinách.

Odpočinek po obědě absolvují všechny děti, které neodejdou hned po obědě. Délka odpočinku je max. 1, 5 hod. Pokud dítě neusne, probíhá individuální, skupinová práce, nebo aktivity, které lze provádět v tichosti.

V případě pořádání výletů, divadel, exkurzí, je organizace přizpůsobena dle požadovaných potřeb. Rytmický řád dne je nastaven tak, aby poskytoval vyváženost mezi spontánními a řízenými činnostmi. Časové údaje jsou orientační, mimo doby výdeje jídla a odpočinku.

Režim dne

06:00 - 08:30	Příchod dětí do školky, prostor pro spontánní aktivity a volnou hru dětí, individuální nebo skupinová práce s dětmi řízená pedagogem (výtvarného nebo jiného zaměření, práce s předškoláky - rozvoj předmatematických představ, jazykových dovedností, grafomotoriky atd.)
08:30 - 09:00	Úklid hraček a didaktických pomůcek ve třídě, přivítání se všemi dětmi (formou říkadla s pohybem), komunikační kruh - sdílení pocitů a názorů dětí, povídání o daném tématu a seznamování se světem okolo nás formou prožitkového učení, pohybová nebo hudebně pohybová činnost, hudební činnosti či zdravotně preventivní pohybové aktivity.
09:00- 09:30	Příprava na svačinu (hygiena) a dopolední svačina
09:30- 10:00	Činnost řízená pedagogem (zaměření činnosti vychází z aktuálního tématu a zájmu dětí) organizovaná frontálně nebo skupinově (při skupinovém řízení činnosti mají ostatní děti prostor pro volnou hru. Společný úklid.
10:00- 12:00	Příprava na pobyt venku (hygiena, rozvoj sebeobslužných dovedností při převlékání dětí), pobyt venku (hry na zahradě, vycházka do přírody nebo za zvířátky – soustředíme se na propojení probíraného tématu s pozorováním a objevováním přírody i lidské činnosti, řídíme se aktuálními klimatickými podmínkami), příprava na oběd (převlékání, hygiena).
12:00 - 12:30	Oběd, prostor pro volnou hru (vyzvedávání dětí mezi 12:15 - 12:30).
	Příprava na odpočinek (nácvik čištění zoubků, hygiena, převlékání), spinkání a odpočinek v postýlkách (četba a poslech pohádek). Nespavý režim – činnosti

12:30 - 14:15	s předškoláky (rozvoj předmatematických představ, jazykových dovedností, grafomotoriky, kroužky atd.)
14:15 - 14:45	Vstávání, převlékání, příprava na svačinu a odpolední svačina.
14:45 - 17:00	Prostor pro spontánní aktivity a volnou hru dětí, individuální činnosti s dětmi řízené pedagogem, v případě vhodného počasí pobyt na zahradě školky, vyzvedávání dětí.

3.5. Řízení mateřské školy

Obečně platná legislativa, řády a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla, stanovují kompetence všech zaměstnanců, pracovní náplň a delegování úkolů nad rámec povinností. Vedení školy se snaží vytvářet podmínky a takové pracovní prostředí, jež umožňuje všem zaměstnancům maximální podíl na spolurozhodování, dostatečný prostor pro vlastní seberealizaci a kreativitu s nutností dodržování stanovených cílů ve výchovně vzdělávacím procesu školy jako celku. Velký důraz je kladen na respektování jednotlivých pracovních profesí, vzájemnou spolupráci, otevřenost a komunikaci. Cílem je týmová práce zaručující využití přirozeného potenciálu každého zaměstnance.

Informační systém MŠ

Vnitřní

tematické porady: provozní, pedagogické – čtvrtletně

denní porady: messenger

pracovní porady – dle potřeby

pomocí el. pošty

informace na nástěnce v šatně či na dveřích do školní jídelny

Vnější

osobní jednání

SMS

Webové stránky školy <https://skola-ulibice.webnode.cz>

Facebookové stránky (uzavřená skupina)

Prezentace školy

Účast na akcích pořádaných školou, obcí, spolky

Výstava výtvarných prací

Výzdoba interiéru MŠ výtvarnými pracemi dětí

Facebookové stránky

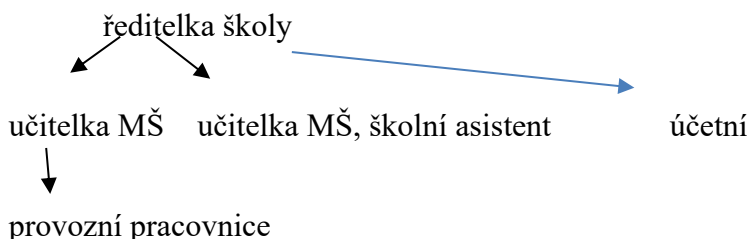
Jičínský deník

Český rozhlas

Plakáty

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Organizační schéma školy

Pracovní profese MŠ:

Ředitelka školy je zodpovědná za bezproblémový chod a řízení MŠ.

Učitelky MŠ zajišťují komplexní péči, bezpečnost a výchovně vzdělávací činnost zaměřenou na rozšiřování vědomostí, dovedností a návyků dětí podle vzdělávacího programu školy. Plní další úkoly stanovené náplní práce. Jedna učitelka splňuje kvalifikační předpoklady k výkonu funkce učitele, druhá učitelka splňuje kvalifikační předpoklady k výkonu funkce školní asistent a asistent pedagoga. Učitelky zkvalitňují vzdělávání studiem odborných knih a časopisů a účastní se seminářů dle aktuální nabídky a besed s odborníky.

Provozní pracovnice- zajišťuje přípravu, výdej jídel a úklid. Plní další úkoly stanovené náplní práce.

Vedení účetnictví – je zprostředkováno dodavatelsky.

V případě potřeby specializovaných služeb škola spolupracuje s:

Pedagogicko – psychologickou poradnou v Jičíně, Semilech

Speciálně pedagogická centrem – v Hradci Králové, Trutnově, Janské Lázně

Lékařem – v Jičíně a Milíčevsi

Logopedem – v Jičíně, Hořicích

OSPOD - v Jičíně

Policií ČR

3.7. Spoluúčast rodičů

Výchova a vzdělávání dítěte probíhá společným působením školy a rodiny. Naším cílem je co nejvíce otevřít školu rodičům, hledat nové formy spolupráce. Velký důraz je kladen na informační systém v oblasti výchovně vzdělávacích záměrů školy, adaptační proces nastupujících dětí, dostatečnou informovanost o rozvoji každého dítěte. Rodič má možnost před nástupem dítěte navštívit školu, získat základní informace o jejím charakteru a činnosti a nadále se s nimi seznamovat v průběhu docházky dítěte prostřednictvím portfolia dítěte, přímou konzultací s pedagogem, nástěnky v šatně, webové stránky školy a na uzavřené skupině facebookových stránek školy. V rámci analýzy a evaluace kvality činnosti školy může rodič vyjádřit svoje náměty a připomínky anonymně prostřednictvím el. dotazníku nebo osobně při třídních schůzkách. Třídní schůzky probíhají zpravidla 2x ročně. Škola zapůjčuje knihy a další odborné tiskoviny, týkající se

problematiky dětí předškolního věku. Před vstupem do ZŠ mají rodiče možnost konzultací v rámci připravenosti dítěte na školní docházku, včetně nahlédnutí do portfolia dítěte a zpracované diagnostiky. Mohou se účastnit besedy na téma školní zralost vedenou pracovníkem PPP Jičín, logopedické depistáže.

Rodič má možnost být účasten na akcích pořádaných školou – Vánoční zpívání a rozsvěcení vánočního stromu a Velikonoční dílny, Vánoční a předprázdninové rozlučkové besídky, Vystoupení ke Dni matek, výlety, exkurze, sportovní dny, lyžařský výcvik, maškarní karneval, četba pohádek, vycházky.

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů viz 5.4.

3.8.1. Systém péče o děti s priznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP sestavuje ředitelka školy společně s učitelkami MŠ. PLPP má písemnou podobu, popisuje obtíže dítěte, stanoví cíle podpory, organizaci a metody práce. S PLPP seznámí škola zákonného zástupce dítěte. Podpůrná opatření škola průběžně vyhodnocuje, nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedla k naplnění stanovených cílů. Pokud ne, doporučí škola využití poradenské pomoci ŠPZ.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Naše škola spolupracuje s ŠPZ: PPP Jičín, PPP Semily, SPC Janské Lázně, SPC Hradec Králové

Dětem s priznaným podpůrným opatřením od 2. stupně je vytvářen individuální vzdělávací plán (IVP) na základě doporučení ŠPZ, informovaného souhlasu a žádosti zákonného zástupce o IVP ředitelce školy. Jednou do roka je jeho realizace konzultována právě s příslušným ŠPZ. Metodickou podporu při jeho tvorbě poskytuje také toto ŠPZ, dále pedagogičtí pracovníci školy.

3.8.2. Pojetí vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. S ohledem na individuální možnosti dítěte je potřeba naplňování cílů maximálně přizpůsobit vhodnou volbou vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními.

3.8.3. Podmínky vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními

V naší mateřské škole podmínky pro vzdělávání dětí s priznaným podpůrným opatřením odpovídají individuálním potřebám dítěte. Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí zajišťujeme: Vhodné formy a metody vzdělávání, individuální přístup, individualizaci plánování a organizaci všech činností, spolupráci s rodiči a rodinou, spolupráci s poradenskými zařízeními a popřípadě s dalšími odborníky, snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, přítomnost asistenta pedagoga podle stupně priznaného podpůrného opatření.

3.8.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Škola se řídí vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 48/2005 Sb.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí češtiny jazykovou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází ke kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli přirozeně během pobytu v mateřské škole. Děti se nejlépe učí jazyk přirozenou cestou kontaktem s vrstevníky a nadměrné vyčleňování dětí ze známého prostředí jim neprospívá. V případě, že se jedná o 4 a více dětí-cizince v povinném předškolním vzdělávání, zřizuje ředitelka skupinu pro jazykovou přípravu v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Hlavní cílovou skupinou pro poskytování jazykové přípravy jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání bez ohledu na délku jejich pobytu v ČR.

3.8.5. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Nadaným dítětem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte provádí ŠPZ ve spolupráci se školou.

Nadanému a mimořádně nadanému dítěti je podle přiznaných podpůrných opatření vypracován PLPP nebo IVP. Tyto plány sestavuje ředitelka školy za pomoci učitelky.

IVP je vypracován na základě žádosti a informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

V případě PLPP podpůrná opatření škola průběžně vyhodnocuje, nejpozději po třech měsících zhodnotí, zda podpůrná opatření vedla k naplnění stanovených cílů. Realizace IVP je jednou do roka konzultována s příslušným ŠPZ viz 5.4.1.

3.8.6. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole poskytujeme výchovu a vzdělávání i dětem dvouletým. Dvouleté děti učíme nejvíce nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Snažíme se o citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponechání co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Mateřská škola je vybavena průměrným množstvím hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Menší děti mají své hračky umístěny tak, aby na ně dosáhly. Škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy a spolupráce mezi dětmi různých věkových skupin, které vedou k oboustranné důvěře a ke spolupráci. Dále viz 5.4.2.

4. Organizace vzdělávání

4.1. Kritéria pro přijímání dětí

Společně s vyhlášením zápisu (webové stránky školy, facebooková stránka školy, tištěná pozvánka) ředitelka školy 30 dnů před stanoveným termínem zápisu stanoví kritéria pro přijetí na aktuální školní rok.

4.2. Distanční vzdělávání dětí v povinném předškolním vzdělávání

Distanční vzdělávání se uskutečňuje podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a školního vzdělávacího programu.

Distanční vzdělávání je povinné pro děti v posledním roce před zahájením základního vzdělávání, tj. pro děti v povinném předškolním vzdělávání.

Dle novely školského zákona č.349/2020, § 184 a s účinností ode dne 25.8.2020 jsou školy povinné vzdělávat distančním způsobem

- a) z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona
- b) z důvodu nařízení karantény, kdy není možná osobní přítomnost většiny (více jak 50%) dětí.

Distanční vzdělávání se neuskutečňuje v případě, že:

- c) MŠMT schválí změnu v organizaci školního roku
- d) ředitelka školy rozhodne o omezení nebo přerušení provozu školy
- e) je dětem nařízena karanténa, ale nejde o většinu třídy / skupiny
- f) děti nejsou přítomny z jiného důvodu (např. nemoci)

Způsob komunikace při distančním vzdělávání:

- pro komunikaci k DV bude využívána soukromá uzavřená facebooková skupina, e-mail

- pro rodiče, kteří nemají možnost dálkového přístupu ke vzdělávací nabídce, budou vymezeny hodiny, kdy si mohou přijít do MŠ pro materiál v tištěné podobě

Organizace distančního vzdělávání:

Rodičům bude každý týden zasílána nabídka na aktivity splnitelné v domácím prostředí – tištěné prac. listy, odkazy, úkoly, hry. Tato nabídka bude u dětí rozvíjet sebeobsluhu, pozornost, motoriku (hrubou, jemnou a grafomotoriku), řeč, fantazii a představivost, zrakové a sluchové vnímání, vnímání prostoru a času a předmatematické představy. Nabídka bude koncipována tak, aby bylo možné si vybrat splnění úkolů dle možností rodiny, povinné aktivity budou vyznačené a MŠ bude vyžadovat jejich splnění. Vypracované úkoly, sken prac.listů, výrobky dětí, fotografie dětí při

výrobě, videonahrávky je možné posílat během DV, zasláním buď na uzavřenou facebookovou skupinu, individuálně učitelkám ke kontrole e-mailem, aplikací Messenger nebo osobním předáním v době vyzvednutí si nových materiálů.

Omlouvání dětí:

Rodič má povinnost informovat MŠ v případě, že se dítě nemůže distančně vzdělávat. Omluvit z DV lze pouze z důvodu nemoci.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Naše škola je tvůrčím společenstvím, užívající prvků několika programů pro předškolní vzdělávání.

Jsou zde zaneseny prvky Montessori, Začít spolu a částečně Zdravá MŠ.

5.1. Zaměření školy a cíle vzdělávacího programu

Naší základní filozofií jsou následující úryvky:

„Připravené prostředí umožňuje dítěti realizovat svou svobodu a uspokojovat vývojové potřeby. Je to místo, kde dítě zažívá pochopení a radost. Ohromná tvořivá energie dítěte formuje dítě a vede ho k aktivitě. Cílem této aktivity a tvoření je utvořit člověka.“

Maria Montessori

„Vychováváme-li děti v mírumilovném prostředí, v němž průvodci klid žijí a ctí, z dětí se stanou mírumilovní dospělí, kteří pak vytvoří mírumilovný svět.“

Maria Montessori

„Věkově smíšené skupiny vytvářejí velký prostor pro **kooperaci**. Děti se od sebe navzájem často učí raději než od dospělého, který ne vždy dokáže odhadnout míru srozumitelnosti a množství informací. Zároveň platí, že co umím vysvětlit, tomu opravdu rozumím. Děti si díky věkové heterogenitě mohou zažít různé sociální role, což je vede k toleranci, trpělivosti, empatii a úctě k ostatním. Věkově smíšená skupina je tedy nejpřirozenější prevencí šikany.“

5.2. Cíle předškolního vzdělávání

Rámcové cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Učitel připravuje plán činností tak, aby svým obsahem odpovídal věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí. Přímou nebo nepřímou motivovanou didakticky zacílenou činností učitelka vede děti ke spontánnímu i záměrnému učení. Podporujeme u dětí radost z učení formou hry. Připravujeme dětem podnětné prostředí, které děti nutí přemýšlet, vymýšlet nová řešení, pomáhat kamarádům. Preferujeme volnou hru, námětové hry, tvoření, zpívání, pohyb a cvičení, pokusy, exkurze. Upřednostňujeme využívání prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi, které jsou založeny na přímých zážitcích. Uplatňujeme situační učení založené na vytváření praktických ukázek ze života. Sehráváme a přirozeně napodobujeme chování a postoje, které jsou pro dítě vzorem (spontánní sociální učení). Sledujeme vývoj dítěte (předškolní diagnostika), provádíme konzultace s rodiči. Předpokládáme, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence přibližně v následující úrovni. Kompetence = dosažené dovednosti v předškolním věku.

Kompetence k učení děti získávají tím, že:

zkoumají, objevují, provádí experimenty, využívají jednoduché přístroje, navštěvují instituce jako jsou muzea, knihovny, galerie, učí se využívat dovedností získané od rodičů i prarodičů, učí se připravit si pro svoji činnost pomůcky, samostatně pracovat, uklidit si pracovní místo, učí se napodobovat práci a chování dospělých

Kompetence k řešení problémů děti získávají tím, že:

učí se dodržovat pravidla chování, řeší vlastní problémy domluvou s kamarádem, s učitelkou, učí se chápat, že včasné řešení problému mu pomůže, řeší jednoduché matematické úlohy, logické hry, poznávají geometrické tvary, využívají číselné a matematické pojmy, vnímají základní souvislosti

Komunikativní kompetence děti získávají tím, že:

spontánně vypráví o sobě, o rodině, o zážitcích a přáních, umí se vyjadřovat v souvislých větách, ovládají svoji náladu, správně používají většinu hlásek, chápou nutnost nácviku výslovnosti hlásek, zpívají, přednáší, rytmizují, poslouchají čtený text a umí jej vyprávět, ovládají dovednosti předcházející čtení a psaní, vymyslí hlásku na začátku a na konci slova, chápou rýmy, provádí grafomotorická cvičení

Kompetence sociální a personální děti získávají tím, že:

umí se rozhodnout a říct svůj názor, umí se vcítit a projevit empatii, rozpoznají nevhodné chování, používají zdvořilostní výrazy, neskáčou do řeči, chápou, že ubližování a agresivita se nevyplácí, domluví se s kamarády, umí přijmout roli školáka

Kompetence činnostní a občanské děti získávají tím, že:

mají smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, vytváří pravidla, odpovědně přistupují k zadaným úkolům a k jejich dokončení, neničí práci kamarádů ani dospělých, uvědomují si nutnost ochrany přírody a prostředí, ve kterém žijí, respektují a chrání práva druhých, dbají na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

5.3. Specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce

- **prožitkové učení hrou a činnostmi dětí**

podporují dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dětí

- **kooperativní učení**

je založené na spolupráci

- **situační učení**

založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí

- **spontánní sociální učení**

založené na principu přirozené nápodoby

- **aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené**

v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte

- **řízené individuální činnosti, princip vzdělávací nabídky, individuální volbě a aktivní účasti dítěte**

- **komunitní kruh**

rozhovor, beseda, vyprávění

- **experiment**

- **výlety**

- **zpracovávání přírodních materiálů**

- **práce s encyklopediemi**

- **práce s chybou**

- **objevování**

Metody a formy ve výchovně vzdělávacím procesu jsou vždy zvoleny s ohledem na vývojové možnosti dětí předškolního věku.

5.4. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami řešíme, pokud nastane přijetí do MŠ v době zápisu a rodič předloží potvrzení ze speciálního pracoviště o nutnosti speciální péče. Pak začíná úzká spolupráce s rodiči, s odborníky.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

Na základě pedagogické diagnostiky třídní učitelka zjistí úroveň vývoje dítěte. V případě potřeby vytvoří **PLPP (pouze PO 1. stupně; plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny)**, následuje spolupráce se zákonnými zástupci, po 3 měsících se vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění vzdělávacích cílů. Pokud tomu tak není, doporučí se zákonným zástupcům využít služeb školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Od 2. stupně jsou podpůrná opatření stanovována školským pedagogickým zařízením a učitelky zpracovávají za pomoci speciálního pedagoga **individuální vzdělávací plán (IVP)**. Na doporučení školského poradenského zařízení škola zajistí přítomnost asistenta pedagoga, který pomáhá při organizaci a realizaci IVP. Spolupráce se zákonnými zástupci, se školským poradenským zařízením, se speciálními odborníky je nutná. **Škola má právo na vyjádření**, zda splňuje podmínky, které vyžaduje podpůrné opatření (např. zajištění finančních prostředků na získání pedagogického asistenta, bezbariérovost,..). Škola spolupracuje se speciálním pedagogem při sestavení IVP zaměřeného na osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Zajištění přítomnosti pedagogického asistenta, stanovení časového plánu, termíny hodnocení vzdělávání, další termíny speciálních vyšetření, spolupráce se zákonnými zástupci, to vše obsahuje IVP, vždy s podpisy osob, které se podílí na PO a jsou s ním seznámeny.

5.4.1. Průběh vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí, které mají zájem o činnosti složitější, upřednostňují poznatky z encyklopedií, dokonale skládají podle návodu a projevují zájem o odlišné, složitější aktivity učitelka nabízí:

Objevitelské programy pro děti od 5 – 14 let, které (Centrum pro talentovanou mládež) nabízí vedoucí krajského centra podpory nadání – NPI ČR) viz <https://www.ctm-academy.cz/objevitelske-soboty/objednat-vikendovy-kurz/-/192>, řešení sudoku, knihy a encyklopedie, práci na PC – řešení složitějších úkolů z oblasti matematiky, nadstandardní kroužek angličtiny, badatelskou činnost. Rodičům učitelka doporučí školské poradenské zařízení, které odhalí, zda a jak s nadaným dítětem pracovat a spolupracuje při vypracování IVP pro nadané dítě.

5.4.2. Průběh vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Při vzdělávání dětí raného věku učitelka:

Úzce spolupracuje s rodinou a snaží se v heterogenním kolektivu vytvářet podmínky pro zajištění adaptace, odpoutání dítěte od rodiny, provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i v mateřské škole, individuálně podporuje aktivitu dětí, zvědavost, snahu pro objevování, ale snaží se nepřetěžovat a nepoškozovat fyzický a psychický vývoj dvouletého dítěte. Vytváří pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti. Hrou učitelka navozuje situace, činnosti, které dítě napodobuje. Častým opakováním, zařazováním rituálů a prožitků vede děti k touze po poznání a učení. Dle potřeb ředitelka zajistí školního asistenta či chůvu.

6. Vzdělávací obsah

6.1. Integrované bloky

Obsah vzdělávání je rozdělen do 4 integrovaných bloků. Každý blok obsahuje návrh témat. Časový prostor je otevřený a dostatečně volný, aby bylo možné reagovat na aktuální situace, zájmy a potřeby dítěte. Jednotlivé obsahy se vzájemně prolínají, prostupují, ovlivňují a podmiňují, a ukazují tak na neustálou přítomnost všech oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Týdenní plány, které tvoří třídní učitelky, vycházejí ze vzdělávacího obsahu ŠVP. Témata, která jsou volena, jsou pro děti blízká, zajímavá a vycházející ze životních zkušeností.

Každý z nás je jedinečný

Obsah vzdělávání je rozdělen do 4 integrovaných bloků. Každý blok obsahuje návrh témat. Časový prostor je otevřený a dostatečně volný, aby bylo možné reagovat na aktuální situace, zájmy a potřeby dítěte. Jednotlivé obsahy se vzájemně prolínají, prostupují, ovlivňují a podmiňují, a ukazují tak na neustálou přítomnost všech oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Témata, která jsou volena, jsou pro děti blízká, zajímavá a vycházející ze životních zkušeností.

Hlavní integrované bloky:

- Příroda**
- Zvyky a tradice**
- Člověk**
- Přátelství**

6.1.1. **PŘÍRODA**

HLAVNÍ ZÁMĚR INTEGROVANÉHO BLOKU

Integrovaný blok příroda seznamuje s poznatky z oblasti živé a neživé přírody. Vytváří správné životní postoje k přírodě. Ukazuje na rozmanitost, změny a různé děje v přírodě.

NAVRHOVANÁ TÉMATA

Ovoce a zelenina, plody a barvy podzimu, živá příroda, neživá příroda, zvířátka, počasí, vodní svět, jak chráníme přírodu- Den Země

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému

naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

DÍTĚ A JEHO TĚLO

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

- rozvoj a užívání všech smyslů

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- spolupracovat s ostatními
- odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná

DÍTĚ A SPOLEČNOST

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

DÍTĚ A SVĚT

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.1.2. ZVYKY A TRADICE

HLAVNÍ ZÁMĚR INTEGROVANÉHO BLOKU

Tento integrovaný blok ukazuje na různé tradice a zvyky s důrazem na místní zvyklosti. Umožňuje dětem prožívat oslavy a svátky, které v průběhu roku probíhají a účastnit se jejich příprav. Podporuje u dětí zvláště citovou složku jejich osobnosti, klade důraz na estetické vnímání, posiluje naše vzájemné vztahy a propojenost s rodinou i širším okolím.

NAVRHOVANÁ TÉMATA

Jičín město pohádky- putování za pohádkou, dušičky, 28. 10. vznik ČSR, advent, Tři králové, masopust, karneval, březem-měsíc knihy, Velikonoce, čarodějnice, Máj- lásky čas, řemesla a zaměstnání, Den dětí, Vánoce, Silvestr a Nový rok, Morana

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a Jedinečným

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

DÍTĚ A JEHO TĚLO

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku praktických dovedností

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- konstruktivní a grafické činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- smyslové hry, nejrozličnější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- spontánní hra
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtíp a humor
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

DÍTĚ A SPOLEČNOST

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě (aktivita přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

DÍTĚ A SVĚT

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.1.3. ČLOVĚK

HLAVNÍ ZÁMĚR INTEGROVANÉHO BLOKU

Integrovaný blok Člověk v sobě zahrnuje vše, co se týká lidské bytosti. Seznamuje děti nejen s funkcí lidského těla, ale i s různými fázemi lidského bytí. Učí děti vést k pohybu, zdravému životnímu stylu a odpovědnosti za své zdraví a zdraví svých kamarádů.

NAVRHOVANÁ TÉMATA

Ochrana zdraví a nemoci, moje tělo, zdravá strava, smysly, oblečení, sporty, duben- měsíc bezpečnosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

DÍTĚ A JEHO TĚLO

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

DÍTĚ A SPOLEČNOST

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

CÍLE VZDĚLÁVACÍ

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

DÍTĚ A SVĚT

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.1.4. PŘÁTELSTVÍ

HLAVNÍ ZÁMĚR INTEGROVANÉHO BLOKU

Integrovaný blok Přátelství podporuje děti k navazování nových vztahů a přátelství, motivuje děti k rozvoji základních společenských návyků, vzájemné komunikaci a spolupráci. Podněcuje u dětí zájem o rodinu, domov a naše město.

NAVRHOVANÁ TÉMATA

To jsem já a naše školka, moje město a má vlast, rodina a kamarádi, Ježíškova vnučata – dopis Ježíškovi, domov, škola, moje maminka- Den matek, můj tatínek- Den otců, láska kolem nás, cestujeme světem, těšíme se na prázdniny

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozpozná - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nešimavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

DÍTĚ A JEHO TĚLO

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- lokomoční pohybové činnosti a nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (míčové hry, gymnastika, turistika)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních- pohádek a příběhů
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií, apod.)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení k projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolu a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- poznat napsané své jméno
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)-
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a v rodině vztahy mezi nimi, život, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) přirozeně

DÍTĚ A SPOLEČNOST

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

DÍTĚ A SVĚT

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

6.2. Doplňující aktivity a projekty

Aktivita, projekt	Platba	Čas. rozsah	Vedení
Projekt Děti na startu	školné 100 Kč	Celoroční projekt	Učitelka, lektorka MŠ
Plavecký výcvik	platba za kurzovné a dopravu	1 x týdně/10 lekcí - rok	Plavecká škola Nová Paka
Lyžařský výcvik	platba za kurzovné a dopravu	5 dní v týdnu	Lyžařská škola Kozákov
Tvořivá dílna	bezplatně, pro děti a rodiče	2 x ročně Velikonoční, Vánoční	učitelky
Výlety, divadla, exkurze	platba za vstup a dopravu	Celoročně dle aktuální nabídky	učitelky
Noc ve škole se školáky	bezplatně	červen	učitelky
Výtvarný kroužek	bezplatně	1x týdně	učitelka
Flétnička pro nejmenší	bezplatně	1x týdně	učitelka
Hravá angličtina	platba za kurzovné	1x týdně	Jazyková škola School Tour/ lektor
Keramika	platba za materiál	1x týdně	Externista, učitelka
Jóga	bezplatně	1x týdně	Učitelka, externista
Bruslení	platba za vstupné a dopravu	Sezónně dle zájmu	učitelka
Solná jeskyně	platba za vstupné a dopravu	Sezónně dle zájmu	učitelka

Děti na startu

Projekt je zaměřený na všeobecnou pohybovou přípravu, rozvoj základní pohybové motoriky, obratnosti, síly a rychlosti. Děti se učí formou hry ovládat tělo, správně běhat, skákat, padat, chytat a házet míč, udělat kotoul i hvězdu a mnoho dalších dovedností nutných pro jakoukoliv další pohybovou a sportovní činnost.

Plavecký výcvik v plavecké škole Nová Paka

Je zaměřeno především na otužování dětí, rozvoj pohybových dovedností a rozvíjení kladného vztahu k vodě. Hravou formou provádíme nácvik základních plaveckých dovedností – potápění, orientace ve vodě, dýchání, vznášení se, skoky. Nácvik plaveckých způsobů – splývání na prsou a na zádech, kraulové a znakové nohy, znakové paže.

Lyžařský výcvik (týdenní lyž. škola s denním dojížděním na Kozákov)

Cílem her je nenásilnou formou komplexně rozvíjet pohybové dovednosti žáků, zpestřovat výcvik a činit ho různorodějším, protože výcvik není jen o zlepšování motoriky a nácviu dovedností, ale i o psychickém a sociálním rozvoji mladého lyžaře.

Výtvarný kroužek

Snaha o rozvíjení fantazie a představivosti při výtvarných a tvořivých činnostech, průběžně pod vedením učitelky.

Flétnička pro nejmenší

Zájmová činnost pro děti je zaměřena především na nácviu správného dýchání a seznámení se s počátky hry na zobcovou flétnu. Je prováděna 1x za týden pod vedením kvalifikované paní učitelky.

Hravá angličtina

Zde se děti hrou formou seznamují s počátky cizího jazyka. V průběhu docházky do MŠ se děti naučí několik anglických písniček a říkanek pod vedením lektorky z Jazykové školy SchoolTour 1x týdně.

Keramika

Činnost, která je zaměřena na práci s keramickou hlinou. Smyslem této činnosti je rozvíjet talent, nadání, zručnost, fantazii. Kroužek probíhá 1x týdně pod vedením paní učitelky a externistky.

Jóga

Cílem her je nenásilnou formou komplexně rozvíjet pohybové dovednosti žáků. Jóga se posilují vnitřní hluboké svaly břicha, svaly nohou i rukou. Zaměřuje se na dechová cvičení.

Bruslení

Rozvíjí motoriku těla - přenášení váhy, rovnováhy, lokomoce pohybu

Solná jeskyně

Příjemné prostředí a atmosféra mají pozitivní vliv na psychiku člověka a slouží jako prevence a prostředek ke zlepšení imunity.

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

7.1. Oblasti autoevaluace

Autoevaluace bude zaměřena na tyto oblasti:

- a/ naplňování cílů programu
- b/ kvalita podmínek vzdělávání
- c/ způsob zpracování a realizace integrovaných bloků
- d/ práce pedagogů (včetně sebereflexe)
- e/ výsledky vzdělávání (individuální pokroky dětí)

Pedagogické pracovnice budou vyhodnocovat, jak se jim daří plnit dílčí vzdělávací cíle a záměry, stanovené pro daná navrhovaná témata. Vyhodnotí, na které očekávané výstupy je třeba se zaměřit, aby si děti vytvořily základy klíčových kompetencí. Svoje poznatky vyhodnocují průběžně – ústní formou.

Kvalita materiálních a psychosociálních podmínek, životospráva a organizační chod mateřské školy, bude vyhodnocován na pedagogických a provozních poradách.

Kvalita práce pedagogů je zjišťována formou hospitační činnosti (náhledy, vzájemné návštěvy zaměřující se na konkrétní domluvené cíle pozorování) a následným poskytováním zpětné vazby. Sebereflexi provádí každý pedagogický pracovník průběžně a jeho závěry by se měly odrazit v pozitivním přístupu a motivaci k další práci. Každý pedagog se neustále sebevzdělává, doplňuje si znalosti v oblasti pedagogiky, psychologie,...

Zhodnocení a zaznamenávání pokroků dětí je prováděno průběžně. Portfolio každého dítěte je k dispozici (ve třídě) a k nahlédnutí zákonným zástupcům.

7.2. Plán evaluační činnosti a pedagogické diagnostiky

Cílové oblasti	Nástroje	Časový rozvrh	Kdo
Děti •rozvoj osobnostních charakteristik dítěte	Pedagogická diagnostika (portfolio dítěte)	Průběžně, minimálně 2x do roka	učitelky
• vzdělávací pokroky dítěte • psychosociální podmínky	konzultace	průběžně	uč. x rodič

Lidské zdroje • vztahy, hodnoty, postoje • pracovní výsledky • personální a pedagogické zajištění vzdělávání	komplexní hodnocení a sebereflexe zaměstnanců	čtvrtletně	ředitelství, zaměstnanci
	hospitační činnost	průběžně	ředitelství, zaměstnanci
	monitoring		ředitelství

Škola • organizační zajištění chodu mateřské školy • věcné podmínky • spoluúčast rodičů • řízení mateřské školy • životospráva dětí	Porada	Průběžně	ředitelství, zaměstnanci
	Anonymní el., tištěný dotazník	1x ročně	rodiče
ŠVP PV soulad s RVP	porada	čtvrtletně	ředitelství, zaměstnanci
Plnění cílů ŠVP (Týdenních plánů)			
Způsob a realizace vzdělávacího obsahu	ústní vyhodnocení	průběžně	

7.3. Plán kontrolní činnosti

Cílová oblast	Časový rozvrh	zaměst.	kdo
Přípravy pedagoga	Měsíčně	uč., řed.	ŘŠ
Hodnocení a evaluace	pololetně	uč., řed.	ŘŠ
Logopedická prevence	průběžně	uč.	ŘŠ
Hospitace	průběžně	uč.	ŘŠ
Kvalita vedení tř. dokumentace, inf. rodičů	průběžně	uč.	ŘŠ
Vybavenost a uspoř. třídy, pořádek, systém	průběžně	uč., provozní	ŘŠ
Výroba a kvalita pomůcek	průběžně	uč.	ŘŠ
Dodržování hyg. a bezp. předpisů	průběžně	uč.	ŘŠ
Administrativní činnost	průběžně	uč., externí	ŘŠ
Sklad čistících prostředků	průběžně	provozní	ŘŠ
Plnění úkolů daných administrativou	průběžně	řed., externí	ŘŠ
Lůžkoviny	průběžně	provozní, uč.	ŘŠ
Kvalita přípravy potravin	průběžně	provozní	ŘŠ
Pestrost jídelníčku, kvalita stravy	průběžně	provozní	ŘŠ

Vybavenost kuchyně	průběžně	provozní	ŘŠ
Pořádek a čistota, dodržování sanačního řádu	průběžně	provozní, uč.	ŘŠ
Funkčnost údržba majetku	průběžně	provozní, uč.	ŘŠ
Opravy a údržba budova, zahrada a pískoviště	průběžně	externí služby	ŘŠ
Bezpečnost budovy a okolí	pololetně	externí služby	ŘŠ
Údržba chodníků v zimním období	průběžně	externí služby	ŘŠ
Opravy a údržba	průběžně	externí služby	ŘŠ

8. Příloha č.1

8.1.Preventivní program

Základem preventivního působení v naší mateřské škole je vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si dítě prostřednictvím prožitkového učení osvojí schopnost rozhodovat se, volit si z více alternativ, nést za svou volbu odpovědnost a poznávat její důsledky. Schopnost rozhodovat se je chápána jako předpoklad odpovědného jednání. Odpovědné jednání je základní ochranný mechanismus.

Jedním z prvků ochrany před společensky nežádoucími jevy je výchova ke zdravému způsobu života. Této výchově se věnujeme v činnostech provázejících každodenní život dětí v naší MŠ a zároveň i v rámci plnění záměrů a cílů vycházejících ze zpracovaného ŠVPPV.

Každodenním působením děti vedeme k získávání kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu:

- K sebedůvěře, samostatnosti, sebejistotě
- K podpoře zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- K získání schopnosti přizpůsobit se životu v sociální komunitě, k vnímavému a otevřenému vztahu k okolnímu světu, ke schopnosti přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- K seberozvíjení
- K motivaci k aktivnímu poznávání a k prožitkům
- K rozvoji tvořivosti a estetického cítění
- K systematickému rozvoji dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence

Umění říci ne je z hlediska ochrany zdraví velmi pozitivní postoj. Děti nebudou umět říci ne pokusům o nejružnější manipulace nebo drogové pokušení, pokud v rodině nebo v mateřské škole nemají příležitost k vyjádření nesouhlasu. K tomu, aby toto děti dokázaly, potřebují zdravou sebedůvěru. K upevnění sebedůvěry u dětí slouží zejména:

- Hry a spontánní aktivity bez viditelných zásahů pedagogů, kdy je dětem poskytována možnost volby samostatné činnosti i její obtížnosti
- Pohybové hry

Prožitkem během hry je podporována zejména osobní zkušenost dítěte, která napomáhá potřebnému seberozvíjení dítěte. Proto se snažíme hru dětem příliš neorganizovat, aby se v ní mohla uplatnit jejich kreativita, vzájemná komunikace, radost a tvořivost. K tomu napomáhá zejména:

- Prožitkové učení
- Sociální a námětové hry
- Dramatické činnosti

K vytváření vlastního názoru dětí na život též přispívá:

- Poslech vybrané četby + vyvození mravního ponaučení z ní
- Časté skupinové nebo individuální rozhovory

Aktivity preventivního působení vycházejí z našeho ŠVP PV. Dítě má možnost se jim v průběhu dne věnovat společně s ostatními dětmi nebo při činnostech skupinových i individuálních.

Naším výchovně vzdělávacím působením usilujeme o vytvoření, popřípadě posílení základních kompetencí předškolních dětí, které jsou současně i kompetencemi v oblasti prevence:

- Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- Napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky
- Mít vytvořenou představu o závislostech a věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- Vědět, že kontakty s některými lidmi jsou nebezpečné
- Znat pravidla společného soužití ve skupině
- Hodnotit své chování i chování druhých
- Mít a hájit svůj názor
- Akceptovat kompetentní autoritu
- Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- Přistupovat aktivně k problémům
- Vědět, že je více možností řešení konfliktů
- Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- Spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Neopomenutelný význam pro prevenci má též vztah rodiny a MŠ. Usilujeme o navození otevřeného a oboustranně prospěšného vztahu s rodiči.

Analýza úspěšnosti naplňování cílů z oblasti primární prevence probíhá v MŠ průběžně.

Ukazatelé úspěchu:

- mezi dětmi nebují šikana (další stadia)
- děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní,
- děti mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (spol. akce, výlety atd..)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra

8.2. Pravidla třídy

1. Pusinkové pravidlo – mluvím slušně, používám kouzelná slůvka
2. Srdíčkové pravidlo – pomáhám ostatním
3. Hračkové pravidlo – půjčuji hračky a vracím je na své místo
4. Ouškové pravidlo – mluvím jeden a naslouchám
5. Kapičkové pravidlo – neplýtvám vodou, mýdlem...
6. Šnečkové pravidlo – pohybuji se bezpečně